

NASZE WYDAWNICTWA

INSTYTUT ZACHODNI
ul. Mostowa 27, 61-854 Poznań
tel. +61 852 28 54
fax +61 852 49 05
e-mail: wydawnictwo@iz.poznan.pl

MOJE NIEMCY – MOI NIEMCY. ODPOMINANIA POLSKIE

pod red. Huberta Orłowskiego

Seria Studium niemcoznawcze nr 85
cykl – Republika Federalna Niemiec XX lat po zjednoczeniu.
Polityka – gospodarka – społeczeństwo
ISBN 978-83-61736-14-1
Poznań 2009, 574 ss.

Tom *Moje Niemcy – moi Niemcy. Odpominania polskie* pod redakcją profesora Huberta Orłowskiego to wielogłosowa antologia, polifoniczna panorama osobistych spojrzeń polskich uczonych na Niemcy i na Niemców. Obok tekstów badaczy w antologii znalazły się również refleksje pisarzy, tłumaczy i publicystów. Antologia gromadzi czterdzieści osiem narracji, reprezentujących twórców o różnym doświadczeniu pokoleniowym. Autorzy sięgają z jednej strony do doświadczeń osobistych w spotkaniach i kontaktach z Niemcami, z drugiej zaś wnikają swą refleksją profesjonalną – historyka czy socjologa, filozofa czy pisarza, publicysty czy tłumacza, kulturoznawcy czy literaturoznawcy – w niemieckie przeobrażenia ostatnich dziesięcioleci, a niekiedy i głębiej.

W relacje polsko-niemieckie wydaje się wkradać „kultura podejrzliwości”, kultura podejrzewania sąsiada o nieprzyjazne gesty czy niejasne intencje, no i brak chęci zrozumienia. Potwierdza się analityczna przydatność tezy Floriana Znanieckiego sprzed siedemdziesięciu siedmiu laty: „przedmiot ludzki doświadczany jest przez podmiot ludzki jako obcy zawsze wtedy i tylko wtedy, gdy zachodzi między nimi styczność społeczna na podłożu rozdzielnych układów wartości”. Właśnie o wytyczaniu obszarów „między obcością a bliskością” traktuje większość pozyskanych tekstów.

Odpominanie jest rezultatem aktywności indywidualnej, stąd podlega bezlitosnemu zabiegowi wykluczenia przez każdą zbiorową pamięć. Odpominanie „z samej definicji” kontestuje każdą „kulturę pamięci” i/czy „politykę pamięci” oraz wszelki podział na „lepsze” i „gorsze” pamiętania cierpień i ofiar złożonych i składanych na ołtarzu takich czy innych wartości.